

Bygdasavnið Forni á Glyvrum

Her vantar ikki nakað hugflog

Og á Eystanstevnuni er aftur møguleiki fyri at síggja 600 gamlar myndir um andaligu rembingarnar í sóknini í hesi øld

Katrin Kastalag, næstformaður í Forna í gamla handlinum

Gomlu húsini hjá Niels Paula á Glyvrum hava altíð verið eitt prýði fyri bygdina og í dag eru tey kammur um eitt sera livligt bygdasavn ið hevur rámandi navnið Forni.

Húsini hjá Niels Paula eru ikki nakað fornminni í sær sjálvum uttan. Hetta eru eini stór rúmlig hús, stoypt við garði rund-

anum, ein bungalow, nakað væl finari enn tey hús vanligi arbeiðsmaðurin byggi tá í tíðini. Og Niels Pauli hevði ans fyri arkitekturi, tí eigur Forni í dag hetta prýði.

Og heldur ikki beinanvegin í gongini innan minnir húsnið um nakað fornminissavn, um ein

ímyndar sær at eitt fornminissavn skal lukta av torvmold og tjørvi. Tí beinanvegin fær ein kenslu av, at tey sum standa fyri hesum savni eisini hava áhug fyri tí sum ikki er so heilt gamalt, kanska nakað fyri okkara tíð, sum eru komin eitt sindur uppum tey triati, og tað hevur áhuga.

Her sæst roykstovan

jekktiv, júst so sum søgan eigur at vera. Vit síggja fyrst ta jarðarbundnu kirkjuna, sum var so fast grógv in í fólkinum, men ónøgd má hava verið hóast alt. Tí fyrst í hesi øldini komu nýggir trúarrættningar innan fólkakirkjuna og eisini komu frikirkjur.

Og framsýningin lýsir neyvt hvussu hetta gekk fyri seg. Serliga forvitnisligt er at síggja søguna hjá brøðrasamkomuni, tí henda var ein revulution av rang.

Føroyingar høvdu gjøgnum øldir verið bundnir av barnadøpinum og tað var ein ólukka um eitt nýbórið barn doyði, áðrenn tað varð doypt í navni fadirsins, sonarinnar og heilaga andans.

Nú kom knappliga ein trúarbólkur og boðaði at barnadøpur av tí skeiva, ikki ónda. Grundrotarnar í fólkakirkjuni skakaðust álvarliga. Heilagi dōpurin var í vanda og tað var hildið at vera størsta vanhalgan at lata seg doyða fleiri ferðir.

Samanber ein við í dag so vildi hetta verið tað saman sum at muhammedsmenn ella t.d. Moonrørslan kom til Føroyar at frelsa fólk.

Men ónøgd var við fólkakirkjuna og tí festi brøðrasamkoman røtur og í dag er hon tann máttmiklasta frikirkjan í landinum, við einum ótrúðligum samanholdi, sum hevur millum annað gjørt hana til eina figgarliga elitu í samfelagnum.

Harður stoytur

Hetta var eitt hart slag hjá fólkakirkjuni, men

kanska uppaftur svárari var tað tá missónsmennirnir fóru at gera um seg. Teir fóru ikki úr fólkakirkjuni, men boðaðu meir um persónliga frelsu, heldur enn kollektiv guðsdyrkana, sum føroyingurin røkkti í gomlum døgum. Teir gomlu sungu í felag til útróðrar, teir løsu lestur saman, teir lurtadu eftir presti saman, teir vóru saman um gud í felag, hóast teir eisini einsærís bóðu.

Kirkjan var ikki nóg góð, hon var ov stívin og ov ópersónlig søgdu missiónsmennirnir, tí hildu teir møtir og bygdu missiónshús, men barnadøpinum sleptu teir tó ikki. Hetta uggaði eitt sindur gomlu kirkjumennirnir.

Missiónin, sum byrjaði við danska prestinum Axel Moe, var misjavn móttikin, í summum bygdam varð fóturin settur fyri dyrnar, aðrar vóru meira móttakiligar. Eitt nú tóku strandingar, toftamenn og rituvíksingar væl í móti missiónsmönnum, meðan brøðrasamkoman varð betri móttikin aðrastaðir.

Frumhandrit

Á framsýningini hjá Forna er frumhandritið til týðingina hjá Victor Danielsen av bíbliuni. Hetta er eitt forvitnisligt handrit og vísir hvussu ótrúliga virkin og ágyrtin hesin andans stríðsmaður hevur verið. Av teologum verður hon kanska hildin at vera eitt sindur ivasom, tí Victor dugdi ikki frummálið grikst sum elsta nýggjateamentid er skrivað á. Hann nýtti heldur enskar, danskar, týskar og svens-

Átrúnaðarlígar rembingar

Á Eystanstevnu verður so møguleiki hjá stevnugestunum at hyggja eftir stóru myndaframsýningini frá átrúnaðarlígu søguni í sóknini uttan av Nesi og inná Skipanes.

Hetta er ein stórvingin framsýning og hon er ob-

Eftir Jústinus Eidesgaard
Myndir Kalmar: Lindenskov

Tær báðar formaðurin Maria Jacobsen og næstformaðurin Katrin Kastalag